

Franc Brinc – slovenski penolog in kriminolog je praznoval 80 let

Inštitut za kriminologijo na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in njegovi raziskovalci so v zadnjem času praznovali več obletnic. Šestdesetletnici najstarejše tovrstne evropske raziskovalne ustanove in častitljivima osebnima jubilejema akademikinje profesorice dr. Alenke Šelih in zaslužnega profesorja dr. Ljuba Bavcona se je pridružil še izr. prof. dr. Franc Brinc, ki je dal inštitutu več kot polno delovno dobo svojih ustvarjalnih let.

Franc Brinc ni začel svoje raziskovalne poti kot mladi pravnik, ki se jim pogosto dogaja, da so izvrstni teoretiki, nimajo pa priložnosti, da bi od blizu izkusili to, kar proučujejo. Že svoje prvo izobraževanje je postavil bolj izkustveno, saj si je na takratni Višji šoli za socialne delavce v Ljubljani pridobil poklic socialnega delavca. Ta študij je leta 1959 zaključil z zanimivo temo, ki je potrjevala njegovo zanimanje za povezanost med resničnim življenjem in normami, ki jih postavlja pravo. Za diplomsko delo je izbral temo »Pravni in dejanski položaj nezakonskih otrok«. Praktične izkušnje iz socialnega dela si je po diplomi pridobil najprej v Občinskem ljudskem odboru, nato v Okrajnem ljudskem odboru v Novem mestu. Po preselitvi v Ljubljano leta 1961 je nekaj let delal kot referent za mladoletniško prestopništvo na Zavodu za socialno delo Ljubljana Moste-Polje. Zaradi kakovostnega socialnega dela je bil nekaj let pozneje službeno »premeščen« v Republiški sekretariat za socialno varstvo Ljudske republike Slovenije, kjer je več let delal kot svetovalec za družbeno negativne pojave. Iz tega časa je treba poudariti zlasti njegova strokovna prizadevanja na področju boja proti alkoholizmu in narkomanijam (dolga leta je bil član Koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu in narkomanijam pri Republiški konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva – SZDL, z dr. Bavconom je bil soavtor prvega slovenskega Akcijskega programa boja proti alkoholizmu). Izdelal je več študij o varstvu polnoletnih duševno bolnih oseb v zavodih za varstvo in zdravljenje. Organiziral je strokovna posvetovanja o skrbi za odpuščene obsojence po prestani kazni (postpenalna pomoč). Sodeloval je pri oblikovanju zakonodaje na področju razvrščanja (kategorizacije) otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter izvrševanja vzgojnih ukrepov za mladoletne prestopnike. Organiziral je strokovna posvetovanja in seminarje o skrbi za otroke in mladostnike v vzgojnih zavodih, več let je opravljal vlogo republiškega inšpektorja za področje socialnega dela v zavodih za otroke in mladostnike z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Ukvarjal se je z varstvom polnoletnih deportiranih oseb in z varstvom mladoletnih begavcev iz vzgojnih zavodov ter pripravil navodila za ustanavljanje in delovanje mladinskih sprejemališč v Sloveniji.

Ko je s študijem ob delu zaključil še študij prava (1967), magistriral (1976) in doktoriral (1980) na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, si je izoblikoval odlično strokovno podlago za občutljivo raziskovanje širših družbenih in pravnih vprašanj pri obravnavanju družbeno negativnih pojavov (socialna patologija). Tako ne preseneča, da so bile njegove prve raziskovalne teme namenjene mladoletniški delinkvenci, kasneje pa se je vse bolj usmerjal k polnoletnim obsojencem. Da bi spoznal še drugo okolje, je kot štipendist francoske vlade leta 1971 v Franciji šest mesecev preučeval socialnovarstveno in sodno obravnavanje mladoletnih prestopnikov. Leta 1976 je tri mesece na sodiščih in v zaporih Francije preučeval vprašanja kriminalne prognoze, varstvenega nadzora nad pogojno obsojenimi in pogojno odpuščenimi obsojenci, organizacijo in delovanje pomoči za odpuščene obsojence in celoten sistem obravnavanja obsojencev v zaporih. Dognanja tuje prakse je uporabil v doktorski disertaciji, kjer je primerjal jugoslovanski in francoski sistem izvrševanja zaporne kazni. Tudi kasneje si je ves čas prizadeval, da bi v tedanji jugoslovanski in slovenski sistem izvrševanja zaporne kazni prenesli čim več dobrih izkušenj iz tujine, zlasti na področju varstva pravic obsojencev in njihovega bolj humanega obravnavanja.

Odkar se je leta 1974 zaposlil na Inštitutu za kriminologijo, je večino svojega raziskovalnega časa namenil penološkim temam, kar je bil tedaj edinstveni primer v Sloveniji in Jugoslaviji. Zato je v tistem času upravičeno veljal za edinega slovenskega penologa teoretika. Od mnogih tujih penologov se je razlikoval po tem, da je šel sam v zapore raziskovat, kaj se tam dogaja. Z osebnimi stiki z obsojenci in zaporskimi delavci je ugotavljal, kako se počutijo in kako doživljajo zaporsko okolje. Prav iz te želje po spoznavanju dejanskih razmer v zaporih je nastalo njegovo raziskovanje družbenega zaporskega vzdušja (socialna klima), ki mu v svetu ni najti podobnega. V slovenskih zaporih je dr. Brinc nato od 1980. leta dalje vsakih pet let »izmeril« socialno klimo. Zadnjih petnajst let se je temu raziskovanju deloma pridružil tudi soavtor tega prispevka (Dragan Petrovec), ki je šele s tem raziskovanjem spoznaval, kako težko je v zaporih pri obravnavanju obsojencev ohranjeti humanistične ideje v današnjem času in prostoru, ki je temu vse manj naklonjen zaradi nenehnega povečevanja kaznovalne in zastraševalne družbene usmeritve. Merjenje družbenega vzdušja v zaporih pomeni med drugim tudi ugotavljanje vrste stališč, po katerih se lahko presoja temeljna usmeritev vodstva in vseh penoloških delavcev posameznega zavoda. Pri tem gre lahko bodisi za pretežno kaznovalno naravnost bodisi si vodstvo zavoda in penološki delavci prizadevajo za ohranjanje ideje in prakse rehabilitacije in pomoči obsojenim osebam. Rezultati raziskav, ki jih je dr. Brinc vsa leta sporočal

zaporom in vsej družbi, so vselej temeljili na osebnih izvedih obsojencev in zaporskih delavcev. Kljub »avtoportretu« zaporskih razmer so bile raziskave pogosto predmet kritike vodij zaporov tudi v tistem delu, na katerega raziskovalec nikakor ni vplival. Namen kritik je bil pogosto samo posledica (človeško razumljive) želje, da je treba razbiti ogledalo, ki kaže neprijetno podobo. A kljub številnim trpkim izkušnjam je dr. Brinc raziskave nadaljeval in od 1980. leta dalje vsakih pet let izmeril socialno klimo, kar je edinstven primer v svetovni penologiji. Res pa je, da je tudi Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij še vedno naročala tovrstne raziskave, saj so kljub neugodni celoviti podobi zaporskega sistema, Upravi in zaporom dajale veliko koristnih informacij o dogajanju v zaporih in usmeritvah socialne klime, kakor so jo doživljali obsojenci in delavci. Po raziskavah pa se v zaporih ni kaj dosti spreminjalo na bolje.

Poleg longitudinalnega raziskovanja socialne klime je dr. Brinc opravil tudi več drugih študij in napisal vrsto znanstvenih in strokovnih člankov (osebna bibliografija v sistemu COBISS zajema na dan 4. maja 2015 320 vpisov). Od pomembnejših elaboratov, predštudij, študij in raziskav, ki jih je opravil sam ali bil sodelavec pri njihovi izdelavi, je treba navesti naslednje:

- *Pojav mladinske delinkvence, izrekanje in izvrševanje vzgojnega ukrepa strožjega nadzora v občini Ljubljana Moste-Polje v letih 1960–1963*. Ljubljana: Zavod za socialno delo Ljubljana Moste-Polje, 1964, 65 str.

- Brinc, Franc et al. *Poročilo o vzgojnih zavodih za otroke in mladostnike z motnjami v vedenju in osebnosti*. Ljubljana: Zavod za šolstvo SRS, 1969, 32 str.

- Brinc, Franc; Čačinovič Vogrinčič, Gabi; Matelič, Irena; Stojšin, Teodor; Stritih, Bernard; Šelih, Alenka; Vodopivec, Katja; Fras Knežević, Dragica. *Možnosti za uvedbo prostovoljnih sodelavcev v socialno delo*. Ljubljana: Višja šola za socialne delavce, 1969, 195 str.

- Brinc, Franc; Fišer, Zvonko. *Vloga javnega tožilca in zagovornika v kazenskem postopku proti mladoletnikom*. Ljubljana: RSS, 1974, 74 str.

- *Organizacija, metode dela in uspešnost pomoči odpuščenim obsojenim osebam*. (Magistrska naloga). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1976, III, 472 str.

- Bavcon, Ljubo; Brinc, Franc; Čelik, Pavle; Demšar, Drago; Makra, Andrija; Metljak, Marjan, Miš, Marko; Modic, Samo; Pečar, Janez; Vasiljevič, Vladan A.: *Prevenција in represija v cestnem prometu*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1979, III, 343 str.

- *Nekatere značilnosti izvrševanja kazni odvzema prostosti v Franciji in Jugoslaviji: doktorska disertacija*. (Raziskava, št.

51). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1979, VII, 601 str.

- *Izvrševanje kazni zapora v odprtih in polodprtih kazenskih poboljševalnih zavodih SR Slovenije*. (Raziskava, št. 64). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1982, XIV, 664 str.

- *Problematika penološkega obravnavanja mladoletnih in mlajših polnoletnih obsojenih oseb v Sloveniji*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1986, 541 str.

- Pečar, Janez; Pavlovič, Zoran; Dekleva, Bojan; Vodopivec, Katja; Bavcon, Ljubo; Šelih, Alenka; Brinc, Franc; Maver, Darko; Kobe, Peter. *Kriminologija*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1987.

- *Kriminološki in viktimološki vidiki z manifestacijami (prikrite) kriminalitete v delovnih sporih*. I. del, II. del., III. del, IV. del. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1986–1990, skupaj 340 str.

- *Izvrševanje kratkotrajnih kazni zapora v SR Sloveniji*. (Raziskava, št. 81). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1988, 570 str.

- *Delo obsojencev: individualni in institucionalni faktorji produktivnosti dela obsojencev v kazenskih poboljševalnih zavodih SR Slovenije*. (Raziskava, št. 84). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1989, 450 str.

- *Pravice zapornikov in njihovo varstvo v Republiki Sloveniji*. (Raziskava, št. 93). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1990, 108 str.

- Vodopivec, Katja; Brinc, Franc; Sket, Ivanka: *Javno mnenje in represija*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1990, 161 str.

- *Penološki vidiki povratništva obsojencev v Republiki Sloveniji: strokovna ekspertiza*. (Raziskava, št. 95). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1991, 87 str.

- Bavcon, Ljubo; Brinc, Franc; Jager, Matjaž; Kobe, Peter; Tratar, Maja: *Mednarodno kazensko pravo*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1993.

- *Možnosti omejevanja nevarnega povratništva s policijskim in socialnovarstvenim (preventivnim) nadzorom*. (Raziskava, št. 105). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1993, 349 str.

- *Normativi in standardi za opravljanje socialnovarstvenih storitev na področju socialnega varstva polnoletnih storilcev kaznivih dejanj*. (Raziskava, št. 107). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1994, 145 str.

- *Prostorske zmogljivosti kazenskih poboljševalnih zavodov in pogoji (standardi) za življenje in delo pripornikov in obsojencev v Republiki Sloveniji*. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani: Ljubljana 1994, 426 str.

- *Družbeno vzdušje v zavodih za prestajanje kazni zapora v Republiki Sloveniji*. (Raziskava, št. 112). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1995, 294 str.

- Bavcon, Ljubo; Brinc, Franc; Jager, Matjaž; Kanduč, Zoran; Pavlovič, Zoran; Maver, Darko; Repe, Branko. *Izhodišča kriminalne politike v Republiki Sloveniji*. (Raziskava, št. 110). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1995.

- Brinc, Franc; Petrovec, Dragan. *Družbeno vzdušje v zavodih za prestajanje kazni zapora v Republiki Sloveniji*. (Raziskava, št. 127). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 2001, 184 str.

- Brinc, Franc; Petrovec, Dragan. *Družbeno vzdušje v zavodih za prestajanje kazni zapora in prevzgojnem domu Radeče leta 2010*. (Raziskava, št. 165). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 2011, 270 str.

S svojega posebnega kriminološkega, penološkega in socialnega področja ter sorodnih področij je dr. Brinc objavil številne izvirne znanstvene in strokovne članke. Z znanstvenimi in strokovnimi prispevki je sodeloval na številnih konferencah v Jugoslaviji in Sloveniji, s samostojnimi znanstvenimi ali strokovnimi sestavki ali poglavji je sodeloval v znanstvenih in strokovnih publikacijah ter monografijah. Sodeloval je pri izdaji univerzitetnih oziroma višješolskih učbenikov ter objavil številne prikaze (recenzije) domačih in tujih knjig s področja kriminologije, penologije, socialnega dela, širše družbene patologije ter zlasti s področja preprečevanja in obravnavanja alkoholizma in narkomanije.

Največ je objavil v revijah Vestnik delavcev na področju socialnega dela, Socialno delo, Penološki bilten, Prosvetni delavec, Revija za kriminalistiko in kriminologijo, Otrok in družina, Teorija in praksa, Pravnik, Pravosodni bilten, Zdravstveno varstvo, Varstvoslovje, Penološke teme (Zagreb), Penologija (Beograd), Jugoslovenska revija za kriminologijo i krivično pravo (Beograd).

V glasilu slovenskih penoloških delavcev Penološki bilten je objavil prevode vseh pomembnejših deklaracij, resolucij in strokovnih priporočil OZN in Evropskega sveta s področja preprečevanja kriminalitete, izvrševanja kazenskih sankcij in varstva človekovih (obsojenčevih) pravic. Kot predstavnik Republike Slovenije je sodeloval na strokovnih sestankih v Strasbourgu na odboru za človekove (obsojenčeve) pravice.

Bil je dolgoletni član uredniških odborov ali izdajateljskih svetov revij Vestnik delavcev na področju socialnega dela (Republiški sekretariat za socialno varstvo SRS), Socialno delo (Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani) in Penološki bilten (Slovensko penološko društvo).

Poleg raziskovalnega dela je bil dr. Brinc tudi odličen pedagog in mentor, ki je predaval na več slovenskih fakultetah in pomagal pri izvedbi različnih predmetov na Pravni fakulteti v Ljubljani, na oddelkih za socialno pedagogiko in defektologijo Pedagoške fakultete v Ljubljani (1969–2012), na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani in na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru. Kot izredni profesor za kriminologijo je bil mentor pri 62 diplomskih nalogah in eni magistrski nalogi. Študenti in diplomanti omenjenih fakultet se spomnijo dr. Brinca kot zelo spoštljivega, naklonjenega in spodbudnega učitelja, ki je znal mlademu, znanja željnemu študentu, vzbuditi interes za teme o ljudeh na robu družbe, predvsem pa je znal narediti penološke in kriminološke teme kot najbolj zanimive teme na študijskih programih, kjer je sodeloval. Njegov osebni slog podajanja pogosto zapletene strokovne snovi in nazornost predavanj sta pritegnila pozornost študentov in zanimanje za dodatni študij. Znan je bil tudi po dolgih izpitih, kjer je praviloma študenta izprašal celotno snov. Študenti so se tega zavedali in se za njegove izpite dobro pripravili. Ni zahteval samo obnove snovi, ki jo je predaval, ampak je želel tudi razmišljajočega študenta, ki sledi humanističnim vrednotam. Čeprav so izpiti trajali dolge ure, ni nikoli deloval utrujeno. Študenti pa ..., nekateri zelo ...

Pred dobrimi 20 leti je bil dr. Brinc mentor pri pisanju magistrske naloge drugemu avtorju tega prispevka (Gorazd Meško). Pisanje o kriminalnih karierah nekdanjih gojencev slovenskih vzgojnih zavodov je bila za magistranta prava znanstvena avantura, ki pa je imela na koncu za rezultat celo izdano znanstveno monografijo, kar se na magistrskem študiju le redko zgodi. To je bil tudi prvi magisterij s področja socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Odzivnost na študentove osnutke magistrskega dela, ki jih je pregledoval mentor dr. Brinc, je bila neverjetno hitra. Korekture so bile stroge, vendar je po pogovoru študenta z mentorjem vse delovalo zelo spodbudno. Veliko je bilo pogovorov o pomenu rezultatov raziskovanja v slovenskih zaporih, intervjujih z obsojenci ter o kriminalnih in institucionalnih karierah mladoletnih in polnoletnih prestopnikov. Skratka, dr. Brinc je bil mentor, ki bi bil lahko za zgled mentorskega dela s študenti, ki so na začetku svoje raziskovalne in znanstvene poti. Odlika dr. Brinca pri mentorskem delu je bila predvsem v tem, da je pri študentu znal vzbuditi zanimanje za obravnavano temo, da je iz zakladnice svojega obsežnega kriminološkega in penološkega znanja in poznavanja dogajanja na tem področju v svetu študentu odpiral vedno nova raziskovalna obzorja, potem pa ga vodil do cilja, prijazno, spodbudno, pa vendar s kritičnim očesom v času študentove pretirane vznesenosti.

Ob raziskovalnem in pedagoškem delu je dr. Brinc od 1974. leta dalje opravljal (in še opravlja) tudi delo strokovnega tajnika Inštituta za kriminologijo. Z redko videno skrbnostjo

bdi nad množico statističnih preglednic, ki rišejo ure raziskovalcev in njihovih projektov. Skrbi za kadrovske zadeve, saj je inštitut precej pretočna ustanova za mnoge mlade in »starejše« raziskovalce ter ureja vse potrebne stike s številnimi ministrstvi in drugimi državnimi organi. Vse to tajniško delo je večini raziskovalcev včasih komaj razumljivo in jim akademski nazivi ne pomagajo kaj dosti pri razvozlavanju številnih birokratskih zahtev, saj ta opravila zahtevajo človeka, ki natančno pozna sistem in pravila, ki urejajo raziskovalno dejavnost ter delovanje organov inštituta (direktor, znanstveni svet, upravni odbor). V tem oziru je dr. Brinc pravzaprav že 40 let en od stebrov inštituta.

Za družbeno, strokovno in znanstveno delo je dr. Brinc prejel več priznanj, med katerimi še posebej omenjamo:

- Priznanje za požrtvovalno delo na področju boja proti alkoholizmu in narkomanijam Jugoslavije »1954–1974«. Zveza organizacij za boj proti alkoholizmu in narkomanijam v Jugoslaviji, Beograd, 12. 10. 1974.
- Priznanje za dolgoletno požrtvovalno delo na področju boja proti alkoholizmu. Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Republiški koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji ob dvajsetletnici boja proti alkoholizmu v Sloveniji »1954–1974«, Ljubljana, 19. 12. 1974.
- Priznanje za zasluge v penološkem delu in v izgrajevanju sistema izvrševanja kazni ter vzgojnih ukrepov. Slovensko penološko društvo, Ljubljana, 21. 12. 1981.
- Priznanje športnikom Ljubljane za dosežke v obdobju 1945–1975. Telesno kulturna skupnost Ljubljane, 1981.
- Priznanje za pomemben prispevek na področju socialnega dela. Center za socialno delo občine Ljubljana-Moste ob svoji 20. letnici, Ljubljana, 23. 12. 1982.
- Priznanje za dolgoletno in vsestransko sodelovanje v razvoju krajevne samouprave in delegatskega sistema. Krajevna skupnost Ljubljana-Šentvid ob praznovanju krajevnega praznika, Ljubljana, 17. 10. 1985.
- Plaketa za pomemben prispevek k penološki teoriji in praksi. Predsedstvo Zveze združenj za penologijo Jugoslavije, Beograd, 4. 12. 1986.
- Priznanje za večletno prizadevanje in uspešno sodelovanje. Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani ob štiridesletnici svojega obstoja, Ljubljana, 17. 11. 1988.
- Diploma za dolgoletno delo v telesni kulturi v Ljubljani. Telesnokulturna skupnost Ljubljane, 22. 5. 1989.
- Priznanje ob življenjskem jubileju za dolgoletno delo v AZS. Atletska zveza Slovenije, Ljubljana 2. 12. 1995.
- Zahvala in priznanje ob 25-letnici delovanja Zbora atletskih sodnikov Ljubljana za dolgoletno sodelovanje pri

razvoju in utrjevanju ugleda sodniškega zbora. Zbor atletskih sodnikov Ljubljana, 12. 3. 1997.

- Priznanje ob življenjskem jubileju 65 let za dolgoletno delo na področju atletike v organizaciji Združenja atletskih sodnikov Slovenije kot tudi v Atletski zvezi Slovenije. Atletska zveza Slovenije, Ljubljana, 18. 11. 2000.
- Diploma Mednarodnega olimpijskega komiteja za pomemben prispevek pri razvoju športa in olimpizma in razvijanju prijateljstva in solidarnosti med narodi (The International Olympic Committee, Juan Antonio Samaranch), 2001.
- Imenovanje za častnega člana Združenja atletskih sodnikov Slovenije. Svet atletskih sodnikov Slovenije, 24. 11. 2001.
- Srebrni znak za 300 sojenj. Atletska zveza Slovenije. Združenje atletskih sodnikov, 2002.
- Priznanje za dolgoletno predano udejstvovanje na področju atletike. Združenje atletskih sodnikov Ljubljana, 22. 3. 2002.
- Zahvala in priznanje ob 30-letnici delovanja Zbora atletskih sodnikov Ljubljana za dolgoletno sodelovanje pri razvoju in utrjevanju ugleda sodniškega zbora. Združenje atletskih sodnikov Ljubljana, 22. 3. 2002.
- Imenovanje za častnega člana Združenja atletskih sodnikov Ljubljana. Združenje atletskih sodnikov Ljubljana, 22. 3. 2002.
- Zlati znak za 500 sojenj. Atletska zveza Slovenije. Združenje atletskih sodnikov Slovenije, 2005.
- Srebrna plaketa za dolgoletno uspešno delo v atletiki. Atletska zveza Slovenije, Ljubljana, 11. 11. 2011.

Iz napisanega je očitno, da je dr. Brinc dobival življenjsko energijo s številnimi dejavnostmi zunaj raziskovanja. Kot nekdanji odlični športnik (1953. leta je bil slovenski in jugoslovanski mladinski prvak v krosu) in tekač na srednje proge, je pozneje ostal aktiven v atletiki vse do danes kot atletski sodnik in atletski funkcionar. Da je »nemiren in raziskovalen duh« dokazuje dejstvo, da je s svojo življenjsko sopotnico Marijo prehodil večino slovenskih planinskih transverzal ter z agencijskimi avtobusi ali ladjami ali sam z avtomobilom prepotoval velik del Evrope in bližnjih držav. Svoje dopuste je vedno preživel v domačih ali tujih gorah in se s turističnih potepanj vračal domov poln energije za pogosto zelo naporno (in pogosto nevhvaležno) raziskovalno delo (intervjuji z obsojenci in zaporskimi delavci, nenehen boj za pravice obsojencev v zakonodaji in praksi).

Ta kratki zapis lahko sklenemo z ugotovitvijo, da je dr. Brinc s svojim strokovnim in znanstvenim raziskovalnim (pa tudi pedagoškim) delom močno zaznamoval razvoj slovenske teoretične in praktične kriminologije in penologije od začetka sedemdesetih let preteklega stoletja do današnjega dne.

Slovensko penologijo je obogatil z novimi dognanji o kriminalni napovedi, povratništvu in kriminalnih karierah. Njegova humanistična prizadevanja za boljši nastanitveni standard in pravice obsojencev bodo še dolgo ostala vtkana v slovensko zakonodajo in prakso izvrševanja kazenskih sankcij. Njegov prispevek je izjemen tudi zato, ker je nenehno skrbel za povezovanje teorije s praktičnim raziskovanjem in razvojem penološke prakse in zakonodaje na področju izvrševanja kazenskih sankcij v Sloveniji, kar je bolj izjema kot pravilo pri raziskovalcih na področju družboslovnih ved. Kot socialni delavec je bil občutljiv za številne osebne in čisto človeške težave pripornikov in obsojencev, kot pravnik-penolog pa si je prizadeval za izboljšanje celovitega položaja pripornikov in obsojencev ter za spoštovanje njihovih temeljnih človekovih pravic. Trdil je, da je mogoče tudi v zaprtem zaporskem okolju kljub visokim ograjam in žicam ustvariti normalno človeško skupnost med obsojenci in zaporskimi delavci, saj tega ne preprečuje noben zakon. Vsak preživeti dan v zaporu namreč skrajša življenje obsojencem in tudi penološkim delavcem.

Dragan Petrovec in Gorazd Meško